

Pazara sunulan Biyoteknoloji /GDO ürünlerin Global durumu: 2010

Clive JAMES

Biyoteknoloji Ürünleri Ekimi 1 Milyar Ha. Üzerine Çıktı

2010 yılı, GDO lu ürünlerin pazara sunulmasının,1996-2010, 15. yılı olmuştur.

1996-2010 yılları arasında kümülatif ekim alanı büyüklüğü 1 Milyar Ha geçmiştir (bu büyüklük ABD' nin veya Çin Halk Cumhuriyeti'nin toplam alanına eşittir) ve açıkça GDO lu ürünlerin hali hazırda kullanıldığını ve kullanılacağını göstermektedir.

Kullanıma girdiği tarihten, 1996 yılından 2010 yılı sonuna kadar ekim alanları 87 kat artarak Modern Tarım tarihinde en hızlı kabul gören bir ürün teknolojisi unvanını almıştır.

Ekim alanlarındaki %10 luk gibi güçlü bir büyüme gözlenen 2010 yılında, toplam ekim alanları 148 Milyon Ha. ulaşmıştır.Yıllık 14 milyon Ha lık ekim alanındaki artış 1996 yılında bu güne kadar geçen 15 yıllık sürede kaydedilen en hızlı ikinci artış olmuştur. Özellik (Gen)hektarları (Trait Hectares) 2009 yılında 180 Milyon Ha. iken 2010 yılında bu değer 205 milyon Ha ulaşmış başka bir ifade ile bir önceki yıla göre %14 lük veya 25 Milyon Ha. bir artış göstermiştir.

GDO lu ürün üreten 2009 yılında 25 olan ülke sayısı hızla yükselerek 29 ülke ile rekor kırmış ve ilk defa GDO lu ürün üreten ilk 10 ülkenin her biri 1 Milyon Ha. alandan daha büyük alanda üretimde bulunmuştur. Yaklaşık 4 milyar insan bir başka bir ifade ile toplam dünya nüfusunun yarısından fazlası % 59 GDO lu ürün üreten söz konusu 29 ülkede yaşamaktadır.

3 yeni ülke Pakistan, Myanmar ve İsveç resmi olarak ilk defa 2010 yılında GDO lu ürün üretimine başladığı bildirilmiş ayrıca Almanya GDO ürün üretimine geçmiştir.

2010 yılında GDO ürün üreten 29 ülkenin 19 Gelişmekte olan ülkeler ve 10 ise Gelişmiş ülkelerdir. Buna ilaveten diğer 30 ülke ise GDO lu ürünleri ithal etmektedir, diğer bir deyimle toplam 59 ülke GDO lu ürünleri üretmek için veya ithal etmek için onaylanmış olup bu ülkelerdeki yaşayan insan nüfusu, toplam dünya nüfusunun %75 ne karşılık gelmektedir.

2010 yılında rekor sayılabilecek sayıda 15,4 milyon üretici GDO lu ürün üretmiştir. Bunların %90 dan fazlası veya 14.4 milyon üretici gelişmekte olan ülkelerdeki kısıtlı kaynaklara sahip veya fakir üreticilerdir. GDO lu ürünlerden konvansiyonel ürünlere geçen üretici sayısı ise son derece sınırlıdır. Dikkate alınması gereken bir diğer husus ise, 1996 yılından beri, dünya çapında üreticiler ilk defa GDO lu üretim yapmayı veya tekrar bunları üretme konusunda her yıl için yaklaşık 100 milyon bağımsız karar vermekte ve bunun ana sebebi ise GDO lu ürünlerin sağladığı dikkate değer faydalardan kaynaklanmaktadır.

Gelişmekte olan ülkeler 2010 yılında toplam GDO lu ekim alanının % 48 sinde üretim yapmışlar ve 2015 yılında bu oranın gelişmiş ülkelerin oranını geçmesi beklenmektedir. GDO lu ürünleri kullanılmasına yönelik talep, Gelişmiş ülkelere nazaran Gelişmekte olan ülkelerde daha hızlı artmış, bu oranlar gelişmekte olan ülkelerde; %17 veya 10,2 Milyon Ha. iken gelişmiş ülkelerde ise %5 veya 3,8 milyon Ha. olmuştur.

GDO lu ürün üreten gelişmekte olan ilk 5 ülke ise, Asya'da Çin Halk Cumhuriyeti ve Hindistan, Güney Amerika'da Brezilya ve Arjantin, Afrika'da ise Güney Afrika Cumhuriyetidir

Güney Amerika'daki büyümenin motoru olan Brezilya, dünyada hiç bir ülkede kaydedilmeyen bir büyüme yakalamış olup toplam ekim alanı 4 milyon Ha. ulaşmıştır.

Avustralya'da uzun yıllar yaşanan kuraklık problemi nedeniyle gerileme gösteren GDO lu ürünler tekrar kendisini toparlamış ve 2010 yılında yıllık ekim alanı büyüklüğündeki en büyük artışla %184 artarak 653.000 Ha ulaşmıştır.

Burkina Faso 2010 yılında dünyada ekim alanındaki en büyük ikinci artışa % 126 ile ulaşmıştır. 80.000 üretici, toplam 260.000 Ha alanda üretim yapmış olup bu % 65 lik bir adaptasyon oranına karşılık gelmektedir.

Myanmar'da ise 375.000 küçük üretici toplam 275.000 Ha alanda Bt pamuk üretmiştir. Bu oran, ülkenin toplam pamuk ekim alanının %75 ne karşılık gelmektedir.

Hindistan'da ise, parlak büyüme 9. yılında da devam etmiş olup 6.3 Milyon üretici toplam 9.4 Milyon ha. alanda Bt pamuk üretimi yapmıştır. Bu oran toplam pamuk üretim alanının %84 tekamül etmektedir.

Meksika başarılı bir şekilde GDO lu Mısırın ilk seri denemelerine başlamıştır.

Avrupa Birliği üyesi 8 ülkede ki bu AB de bir rekor GDO lu mısır ve 13 seneden sonra ilk defa önce onaylanan GDO lu Patates ile üretimi gerçekleştirmiştir.

2010 yılında ilk defa GDO lu ürünler dünyada yaklaşık olarak 1.5 Milyar Ha alanın %10 da ekim alanı bulunmuştur. Ayrıca GDO lu üretim yapan 29 ülkenin toplam ekim alanı dünyada tarımsal üretim yapılan alandaki payı % 50 den fazladır.

Kombine (Stacked) ürünler GDO lu ürünlerin önemli bir bölümünü oluşturmaktadır. 2010 yılında, 8 tanesi gelişmekte olan ülke olmak üzere toplam 11 ülkede ekilen GDO lu ürünlerin 2 ya da daha fazla özelliğe sahip kombine(stacked) ürünlerden oluşmaktadır ve bunların ekim alanı büyüklüğü 32.2 Milyon Ha veya toplam 148 milyon ha. alanda yapılan GDO lu ürün üretiminin %22 dir.

1996 dan 2009 yılına kadar GDO lu ürünler İklim Değişikliği ve Sürdürülebilir Tarım üzerinde; verimliliğin artması ve bu verimliliğin 65 Milyar \$ bir değere ulaşması, 393 Milyon Kg lık bir pestisit aktif maddesinin kullanımının engellenerek çevrenin korunmasına, sadece 2009 yılında 18 milyar Kg lık CO₂ emüsyonunun azalmasına (ki bu yaklaşık 8 milyon otomobilin trafikte yaydığı emüsyona eşittir), GDO lu ürünlerin sağladığı verim artışı olmasaydı gıda talebi artışına karşılık 75 milyon Ha ilave alana ihtiyaç duyulacağından bu kadar alanın Biyoçeşitlilik açısından korunduğu, ve açlık ve yoksullukla mücadelede 14.4 milyon üreticiye yardım edilmesinde olumlu etkileri gözlenmiştir.

Küçük ve fakir gelişmekte olan ülkeler için **kısıtlamayan veya yasaklamayan fakat sorumlu ve dikkatli** aynı zamanda maliyet /zaman açısından etkin, uygulanabilir yasal düzenlemelere acil ihtiyaç bulunmaktadır.

Sadece GDO lu tohumların, 2010 yılında ulaştığı pazar büyüklüğü 11.2 milyar \$ ve ticarete konu olan GDO lu Mısır, Soya ve Pamuğun ürün olarak yıllık ortalama değeri ise yaklaşık 150 milyar \$ dır.

Önümüzdeki 5 yıl içerisinde karşılaşılabilecek GDO lu Potansiyel ürünler ise; Kuraklığa Dayanıklı Mısır 2012, Altın Pirinç 2013, ve 2015 den önce Bt Pirinç den sadece Asya kıtasında 1 milyar fakir insanın beslenmesinde faydalanması öngörülmektedir. GDO lu ürünler, üretimin daha verimli hale gelmesi ile fakirliğin yarı yarıya azaltılmasına yönelik oluşturulan global inisiyatif ve ISAAA kurucusu ve 1 Milyar insanı açlıktan kurtaran Nobel Ödülü Sahibi Norman BORLAUG'ın 2015 MDG hedeflerinin tutturulmasında büyük katkılar sağlayacaktır.

Detailed information is provided in ISAAA Brief 42 "Global Status of Commercialized Biotech/GM Crops: 2010", authored by Clive James. For further information, please visit <http://www.isaaa.org> or contact ISAAA SEAsiaCenter at +63 49 536 7216, or email to info@isaaa.org.